

Cuprins

- DOSARUL DE INSOLVENȚĂ TRANSFRONTALIERĂ
- I. REGULARIZAREA ȘI CITAREA
- 1. Problema regularizării în procedura insolvenței
- 2. Citarea
- II. VERIFICAREA EXISTENȚEI UNUI ELEMENT DE EXTRANEITATE
- III. VERIFICAREA COMPETENȚEI INTERNAȚIONALE
- 1. Motivarea aplicabilității regulamentelor UE
- 1.1 Ratione temporis
- 1.2 Ratione loci
- 1.3 Ratione materiae
- 2. Etape de parcurs pentru verificarea competenței internaționale
- 2.1 Cereri de deschidere a procedurii principale
- 2.2 Cereri de deschidere a procedurii secundare
- 2.3 Alte acțiuni
- IV. LEGEA APLICABILĂ
- 1. Regula - lex concursus
- 2. Domeniul legii aplicabile
- 3. Excepțiile de la lex concursus
- V. DESCHIDEREA PROCEDURII SECUNDARE
- 1. Procedura
- Potrivit Regulamentului (CE) nr. 1346/2000
- Potrivit Regulamentului (CE) nr. 2015/848
- 2. Soluții posibile
- 3. Efectele procedurilor secundare
- 4. Coordonarea procedurilor principale și secundare
- VI. RECUNOAȘTEREA PROCEDURII DE INSOLVENȚĂ
- 1. Principiul
- 2. Excepția
- 3. Efectele recunoașterii
- 4. Recunoașterea și caracterul executoriu al altor hotărâri
- VII. PROCEDURA DE COORDONARE A UNUI GRUP DE SOCIETĂȚI

DOSARUL DE INSOLVENȚĂ TRANSFRONTALIERĂ

Dosarul a fost elaborat în cadrul Proiectului „Exerciții practice în implementarea instrumentelor de cooperare în materie civilă și comercială” (

Proiect co-finanțat de către Comisia Europeană, Programul în domeniul Justiției Civile

Ghid online pentru gestionarea aspectelor internaționale în dosarele de insolvență transfrontalieră.

I. REGULARIZAREA ȘI CITAREA

1. Problema regularizării în procedura insolvenței

Inaplicabilitatea dispozițiilor art. 200 - 201 CPC în materia insolvenței

Procedura verificării și regularizării cererilor formulate în dosarele asociate, în procedurile de insolvență, prin raportare la condițiile prescrise de art. 41 alin. (4) din Legea nr. 85/2014

2. Citarea

Cine se citează?

Comunicarea citațiilor, a convocărilor și a notificărilor către participanți cu domiciliul/reședința în UE

Comunicarea citațiilor, a convocărilor și a notificărilor către participanți care nu au domiciliul/reședința în UE

Comunicarea citațiilor, a convocărilor și a notificărilor către participanți cu domiciliul/reședința în România

Citarea în cazul în care nu este cunoscută adresa persoanei căreia se notifică sau comunică actul

Notificarea creditorilor străini

II. VERIFICAREA EXISTENȚEI UNUI ELEMENT DE EXTRANEITATE

Exemple de elemente de extraneitate

În prima etapă, judecătorul național are la dispoziție doar cererea de chemare în judecată formulată de către reclamant.

Din cererea de chemare în judecată, judecătorul poate identifica unul sau mai multe elemente de extraneitate.

Exemple

Nu orice element de extraneitate este relevant într-o cauză. Identificați corect elementul de extraneitate care este important pentru determinarea competenței sau care constituie punct de legătură al normei conflictuale.

Pentru fiecare tip de cerere trebuie avut în vedere elementul de extraneitate corespunzător:

- COMI - pentru deschiderea unei proceduri principale
- sediul - pentru deschiderea unei proceduri secundare
- locul situării bunurilor imobile - pentru acțiunile reale introduse împotriva averii debitorului etc.

III. VERIFICAREA COMPETENȚEI INTERNAȚIONALE

1. Motivarea aplicabilității regulamentelor UE

În prima etapă, judecătorul național va verifica aplicabilitatea în speță a Regulamentului (CE) nr. 1346/2000 sau a Regulamentului (UE) nr. 2015/848, având în vedere următoarea schemă logică:

1.1 Ratione temporis

Condiții de verificat pentru stabilirea aplicabilității în timp a regulamentelor UE

1.2 Ratione loci

Condiții de verificat pentru stabilirea aplicabilității ratione loci a regulamentelor UE

1.3 Ratione materiae

Condiții de verificat pentru stabilirea aplicabilității ratione materiae a regulamentelor UE

2. Etape de parcurs pentru verificarea competenței internaționale

Normele de competență prevăzute în regulamentele UE *stabilesc numai competența internațională*, adică desemnează statul membru al UE ale cărui instanțe pot deschide proceduri de insolvență.

Competența teritorială din cadrul statului membru este determinată de legislația internă a statului membru respectiv.

Dacă sunteți investit cu o cerere de deschidere a procedurii de insolvență transfrontalieră, verificați ce tip de procedură vi se cere să deschideți, **procedură principală sau procedură secundară**.

Regulamentul (UE) nr. 848/2015 aduce anumite modificări, menite să asigure faptul că procedurile sunt deschise numai dacă statul membru în cauză are efectiv competență, pe care instanța trebuie să o verifice *ex officio*. Prin urmare, ar trebui să se reducă numărul cazurilor de căutare a instanței celei mai favorabile prin deplasarea abuzivă și lipsită de o bază reală a COMI.

2.1 Cereri de deschidere a procedurii principale

În cazul unei proceduri principale, sunt competente internațional instanțele din statul membru pe teritoriul căruia se află centrul intereselor principale ale unui debitor (COMI).

2.2 Cereri de deschidere a procedurii secundare

Deschiderea unor proceduri secundare depinde de noțiunea de sediu al debitorului.

2.3 Alte acțiuni

Hot. Nickel & Goeldner Spedition, C-157/13

Hot. Comité d'entreprise de Nortel Networks SA și alții, C-649/13

Potrivit Regulamentului (CE) nr. 1346/2000

Art. 1 alin. (2) lit. (b) din Regulamentul (CE) nr. 44/2001 privind competența judiciară, recunoașterea și executarea hotărârilor în materie civilă și comercială (actualmente Regulamentul (UE) nr. 1215/2012) exclude din domeniul său de aplicare insolvența.

Se pune deci problema delimitării diferitelor tipuri de acțiuni:

- dacă acțiunea aparține de noțiunii de faliment în sensul art. 1 alin. (2) lit. (b) din Regulamentul (CE) nr. 44/2001 (actualmente Regulamentul (UE) nr. 1215/2012) - se aplică Regulamentul (CE) nr. 1346/2000
- dacă acțiunea menționată face parte din noțiunea de materie civilă și comercială în sensul art. 1 alin. (1) din Regulamentul (CE) nr. 44/2001 (actualmente Regulamentul (UE) nr. 1215/2012) - nu se aplică Regulamentul (CE) nr. 1346/2000, ci regula, adică Regulamentul (CE) nr. 44/2001 (actualmente Regulamentul (UE) nr. 1215/2012).

Potrivit Regulamentului (UE) nr. 2015/848

Regulamentul (UE) nr. 2015/848 clarifică în art. 6 faptul că instanțele care deschid procedurile de insolvență au competență și în ceea ce privește acțiunile care decurg în mod direct din procedurile de insolvență și sunt strâns legate de acestea, cum ar fi acțiunile pauliene. Această modificare codifică jurisprudența CJUE în hotărârea (hot. Seagon, C-339/07, EU:C:2009:83).

Regula se aplică și în cazul debitorului în posesie, cu condiția ca dreptul intern să permită debitorului în posesie să introducă acțiuni în numele masei bunurilor care face obiectul insolvenței.

Atunci când o astfel de acțiune este conexă cu o acțiune în materie civilă și comercială, împotriva aceluiași pârât, Regulamentul (UE) nr. 2015/848 oferă practicianului în insolvență posibilitatea de a aduce ambele acțiuni în fața instanțelor din statul membru pe teritoriul căruia este domiciliat pârâtul sau, în cazul în care acțiunea este introdusă împotriva mai multor pârâți, în fața instanțelor din statul membru pe teritoriul căruia își are domiciliul oricare dintre aceștia, cu condiția ca aceste instanțe să fie competente în conformitate cu Regulamentul (UE) nr. 1215/2012.

Sunt considerate conexe acele acțiuni care sunt atât de strâns legate între ele încât este oportună instrumentarea și judecarea lor în același timp pentru a se evita riscul pronunțării unor hotărâri ireconciliabile în cazul judecării lor în mod separat.

Potrivit considerentului 35 din Preambul:

- printre aceste acțiuni ar trebui să se numere acțiunile revocatorii introduse împotriva pârâților din alte state membre și acțiunile referitoare la obligațiile ce decurg în cursul procedurii de insolvență, precum avansurile de plată pentru cheltuielile de procedură.
- în schimb, acțiunile care vizează îndeplinirea obligațiilor în temeiul unui contract încheiat de debitor înaintea deschiderii procedurii nu decurg direct din procedură.
- în cazul în care o astfel de acțiune este asociată cu o altă acțiune întemeiată pe dreptul civil general și comercial, practicianul în insolvență ar trebui să poată introduce ambele acțiuni la instanțele de la domiciliul pârâtului, dacă este de părere că este mai eficient să introducă acțiunea la acest for. De exemplu, aceasta s-ar putea întâmpla în cazul în care practicianul în insolvență dorește să combine o acțiune în răspundere împotriva administratorului întemeiată pe legislația în materie de insolvență cu o acțiune întemeiată pe dreptul societăților comerciale sau pe dreptul general al răspunderii civile delictuale.

IV. LEGEA APLICABILĂ

1. Regula - *lex concursus*

Pentru procedura principală, legea aplicabilă este legea statului membru pe al cărui teritoriu este deschisă procedura (*lex concursus*).

Legea aplicabilă procedurii secundare este cea a statului membru pe teritoriul căruia se deschide procedura secundară.

2. Domeniul legii aplicabile

Domeniul legii aplicabile guvernează condițiile pentru deschiderea, desfășurarea și închiderea procedurii.

3. Excepțiile de la *lex concursus*

De la regula *lex concursus* de mai sus, există un număr de excepții.

V. DESCHIDEREA PROCEDURII SECUNDARE

1. Procedura

Potrivit Regulamentului (CE) nr. 1346/2000

Jurisprudență națională

Hot. Burgo Group, C-327/13 Hot. Zaza Retail, C-112/10

- 1) competența internațională - existența unui sediu
 - 2) dacă o procedură principală a fost deja deschisă
 - 3) calitatea procesuală activă a celui care solicită deschiderea procedurii
- lichidatorul din procedura principală;
 - orice altă persoană sau autoritate abilitată să solicite deschiderea unei proceduri de insolvență în virtutea legii statului membru pe al cărui teritoriu este solicitată deschiderea procedurii secundare.

Potrivit Regulamentului (CE) nr. 2015/848

- 1) competența internațională - existența unui sediu
- 2) dacă o procedură principală a fost deja deschisă
- 3) calitatea procesuală activă a celui care solicită deschiderea procedurii

Hot. Burgo Group, C-327/13 Hot. Zaza Retail, C-112/10

- practicianul în insolvență din procedura principală;
 - orice altă persoană sau autoritate abilitată să solicite deschiderea unei proceduri de insolvență în virtutea legii statului membru pe al cărui teritoriu este solicitată deschiderea procedurii secundare.
- 4) notificarea de îndată a cererii de deschidere a unei proceduri secundare de insolvență, practicianului în insolvență sau debitorului în posesie din procedura principală de insolvență (art.38)
 - 5) termenul
- În cazul în care un angajament a devenit opozabil în conformitate cu art. 36, solicitarea de deschidere a procedurii secundare de insolvență se depune în termen de 30 de zile de la primirea notificării cu privire la aprobarea angajamentului. (art. 37 alin. (2)).

2. Soluții posibile

Potrivit Regulamentului (UE) nr. 2015/848, soluțiile posibile sunt următoarele:

- 1) Respingerea cererii
- 2) Suspendarea cererii timp de maxim trei luni
- 3) Admiterea cererii și deschiderea unei proceduri secundare

3. Efectele procedurilor secundare

Efectele procedurilor secundare se limitează la bunurile situate în statul respectiv.

Hot. Comité d'entreprise de Nortel Networks SA și alții, C-649/13

Procedurile secundare de insolvență pot urmări scopuri diferite, în afară de protejarea intereselor locale. Se pot ivi cazuri în care patrimoniul debitorului este prea complex pentru a fi administrat în

bloc sau diferențele dintre sistemele juridice respective sunt atât de mari încât pot apărea dificultăți ca urmare a extinderii efectelor derivând din legislația statului de deschidere la celelalte state în care se află bunurile. Din acest motiv, lichidatorul din cadrul procedurii principale poate solicita deschiderea de proceduri secundare pentru o administrare eficientă a patrimoniului.

4. Coordonarea procedurilor principale și secundare

Unitatea în cadrul UE se asigură prin norme imperative de coordonare cu procedurile principale.

Hot. Burgo Group, C-327/13

Procedurile principale și procedurile secundare pot contribui la o valorificare eficientă a masei bunurilor numai dacă procedurile paralele în curs de desfășurare sunt coordonate. Principala condiție aici este ca diferiții lichidatori să coopereze strâns, în special printr-un schimb de informații într-un volum suficient. Pentru a asigura rolul predominant al procedurii principale, lichidatorului din cadrul acestei proceduri ar trebui să i se ofere câteva posibilități de a interveni în procedurile secundare în curs. De exemplu, ar trebui să fie abilitat să propună un plan de reorganizare sau concordat sau să solicite suspendarea lichidării masei bunurilor în procedura secundară de insolvență.

Regulamentul (UE) nr. 2015/848 îmbunătățește coordonarea procedurilor principale și secundare prin extinderea obligației de a coopera, care în prezent se aplică numai lichidatorilor, la instanțele judecătorești implicate în procedurile principale și secundare.

VI. RECUNOAȘTEREA PROCEDURII DE INSOLVENȚĂ

1. Principiul

Exemple

Jurisprudență națională

Orice hotărâre de deschidere a unei proceduri de insolvență pronunțată de o instanță a unui stat membru competentă în temeiul art. 3 din Regulamentul (CE) nr. 1346/2000 (respectiv a art. 3 din Regulamentul (UE) nr. 2015/848, după intrarea în vigoare acestuia) este recunoscută în toate celelalte state membre de îndată ce își produce efectele în statul de deschidere. Recunoașterea procedurii principale nu împiedică deschiderea procedurii secundare de către o instanță dintr-un alt stat membru.

2. Excepția

Orice stat membru poate refuza recunoașterea unei proceduri de insolvență deschisă în alt stat membru sau executarea unei hotărâri pronunțate în cadrul unei astfel de proceduri, dacă recunoașterea sau executarea ar contraveni în mod evident **ordinii publice** din statul respectiv, în special principiilor sale fundamentale sau drepturilor și libertăților individuale garantate prin Constituție (art. 26 din Regulamentul (CE) nr. 1346/2000, respectiv art. 33 din Regulamentul (UE) nr. 2015/848).

- sunt cazuri excepționale, potrivit hot. Krombach, C-7/98, EU:C:2000:164, pct. 19,21: o interferență într-un grad inacceptabil cu ordinea juridică a statului în care executarea este cerută, astfel încât este încălcat un principiu fundamental. Încălcarea ar trebui să constituie o atingere manifestă adusă unei reguli de drept considerate esențiale în ordinea juridică a

statului membru în care executarea este cerută sau a unui drept recunoscut ca fundamental în acea ordine juridică (Krombach, pct. 23 și 37).

- exemple: dreptul la un proces echitabil, dreptul de a fi notificat, dreptul de a fi ascultat, dreptul creditorilor/reprezentanților lor de a participa în acord cu principiul egalității armelor

Eurofood IFSC, C-341/04

- restricții justificate și însoțite de garanții procesuale că persoanele vizate de aceste proceduri au avut posibilitatea să se apere împotriva acestor măsuri luate în regim de urgență.

Nu constituie motive de ordine publică:

Eurofood IFSC, C-341/04

- necompetența
- faptul că debitorul, având în vedere calitatea sa, nu poate fi supus unei proceduri de insolvență în alte state membre (art. 16 alin. (2) din Regulamentul (CE) nr. 1346/2000, respectiv art. 19 alin. (2) din Regulamentul (UE) nr. 2015/848).

3. Efectele recunoașterii

Hot. MG Probud Gdynia, C-444/07

Hotărârea de deschidere a procedurii principale produce, fără îndeplinirea vreunei formalități suplimentare, în orice alt stat membru efectele pe care i le atribuie legea statului de deschidere, cu excepția cazului unei dispoziții contrare în Regulament și atât timp cât nu este deschisă în celălalt stat membru nici o procedură secundară.

Efectele procedurii secundare nu pot fi contestate în alte state membre. Orice limitare a drepturilor creditorilor, în special o suspendare a plății sau remiterea de datorie, poate fi opusă în ceea ce privește bunurile aflate pe teritoriul unui alt stat membru numai dacă respectivii creditori și-au exprimat acordul (art. 17 din Regulamentul (CE) nr. 1346/2000, respectiv art. 20 din Regulamentul (UE) nr. 2015/848).

4. Recunoașterea și caracterul executoriu al altor hotărâri

- hotărârile cu privire la desfășurarea și închiderea unei proceduri de insolvență pronunțate de o instanță a cărei hotărâre de deschidere este recunoscută în temeiul art. 16 din Regulamentul (E) nr. 136/2000 (respectiv art. 19 din Regulamentul (UE) nr. 2015/848), precum și un concordat aprobat de o atare instanță sunt, de asemenea, recunoscute fără îndeplinirea nici unei alte formalități;
- excepție: statele membre nu au obligația de a recunoaște sau executa o hotărâre care ar putea conduce la o limitare a libertății individuale sau a secretului corespondenței;
- aceste hotărâri sunt executate în conformitate cu Regulamentul (UE) nr. 1215/2012;
- se aplică și hotărârilor care decurg în mod direct din procedura de insolvență și care au o strânsă legătură cu aceasta, chiar dacă au fost pronunțate de o altă instanță;
- se aplică și hotărârilor referitoare la măsurile de conservare adoptate ulterior cererii de deschidere a procedurii de insolvență;
- recunoașterea și executarea altor hotărâri decât cele menționate la alineatul (1) sunt reglementate de Regulamentul (CE) nr. 44/2001 (actualmente Regulamentul (UE) nr. 1215/2012).

VII. PROCEDURA DE COORDONARE A UNUI GRUP DE SOCIETĂȚI

Regulamentul (UE) nr. 2015/848 reglementează o procedură de coordonare a unui grup de societăți. Nu este vorba despre o investiție cu deschiderea unei proceduri de insolvență a grupului, ci cu o procedură de coordonare a grupului.
